

Supplerende notat til NINA rapport 308

Oddgeir Andersen, 6. februar 2008.

1 Innledning

I følge endelig utredningsprogram, fastsatt av NVE i januar 2008, er ordlyden i utredningsprogrammet som følger:

Utredningen skal kartlegge dagens bruk av berørt område inkludert randsoner, til jakt, fiske og friluftsliv/turisme. Det skal tas utgangspunkt i alle former for friluftsliv i prosjektets influensområde (jakt, fisk, turgåing, skigåing, m.m) og det skal gis en beskrivelse av influensområdets egnethet til ulike former for friluftsliv. Under deltemaet "jakt" skal forekomst av elg og småvilt, inkludert trekkveier, beskrives.

Verdien av området i reiselivssammenheng skal vurderes, og eventuelle konsekvenser vurderes.

Tiltakets konsekvenser for nye bruksmuligheter, samt tilleggsnæring basert på gårdenes ressursgrunnlag skal utredes.

Konsekvenser av økt regulering, vurdert ved ulike reguleringshøyder, skal utredes.

Utredningen skal basere seg på kartlegging og verdisetting av friluftsområder etter DN-Håndbok 25-2004. Utredningen skal baseres på eksisterende opplysninger og samtaler med offentlige myndigheter, organisasjoner og grunneiere.

Utredningen skal foreslå avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

Utredningen ses i sammenheng med utredningen om fagtemaene "Villrein", "Fisk", "Fugl og pattedyr", "Landskap og kulturmiljø" og evt. andre ved behov.

NVE krever at konsekvenser for følgende alternative reguleringshøyder skal utredes for alle fagtemaene:

- 5 m regulering – dvs. 0-alternativet (dagens reguleringshøyde)
- 8 m regulering – kote 863-alt. (3 m tilleggsregulering)
- 12 m regulering – kote 867-alt. (7 m tilleggsregulering)
- 15 m regulering – kote 870-alt. (10 m tilleggsregulering)

I utredningen om "Jakt, fiske og friluftsliv" (NINA rapport 308) var kote 867 inkludert, slik at her mangler kun vurdering av kote 863.

GLB vurderer at NINA rapport 308 i stor grad tilfredsstillende kravene i det endelige utredningsprogrammet, men at det kreves noen tilleggsvurderinger:

- Konsekvenser ved reguleringshøyde 863 må vurderes
- Reiseliv som egen aktivitet/verdi bør eksplisitt vurderes, særlig med henblikk på konsekvenser for gårds-/seterturisme

Metodikken for å utrede konsekvensene av tiltaket er beskrevet i NINA rapport 308.

2 Reiseliv

Einunndalen er som reiselivsdestinasjon å betrakte som et gjennomfartsområde for bil, buss og sykkelturister, der landskapet, geologiske landskapsformer og naturskjønnheten er det som blir vektlagt. Når det gjelder gjennomfartstrafikken i Einunndalen synes den å være størst i perioden juli-august – samt noen helger i september. Generelt er omfanget på reiselivet i Folldal lite, men knyttet opp til fjellstuer/overnattingsbedrifter som ligger et stykke unna tiltaksområdet. Det er gardsturisme på en av setrene inntil tiltaksområdet som kan bli berørt (en av Romsdalssetra). Så vidt vi kjenner til, er det ingen andre reiselivsrelaterte aktiviteter som vil bli berørt av tiltaket. Verdien av reiselivet i Einunndalen som helhet settes til middels stor verdi, fordi det er flere setre i Einunndalen som driver med gårds- og seterturisme. Ser man utelukkende på arealene innenfor tiltaksområdet, kan verdien for reiseliv settes til liten, siden det ikke er mange bedrifter som opererer her, samt at omfanget på denne aktiviteten er liten, isolert sett. Det er heller ingen tilrettelagte campingplasser rundt magasinet. Sør og øst for Markbulidammen er det ingen setre eller reiselivsrelaterte bedrifter i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet.

Når det gjelder den reiselivsrelaterte aktiviteten på Romsdalssetra, så er det kafedrift. To personer driver kafeen i lag. Ansvarlig for kafeen opplyser at de holder åpent i perioden fra siste helga i juni til midten av august, samt noen helger utover det, men dette ser de an fra år til år. Etter 1. september er kafeen vanligvis stengt, men kan holde lukkede selskaper.

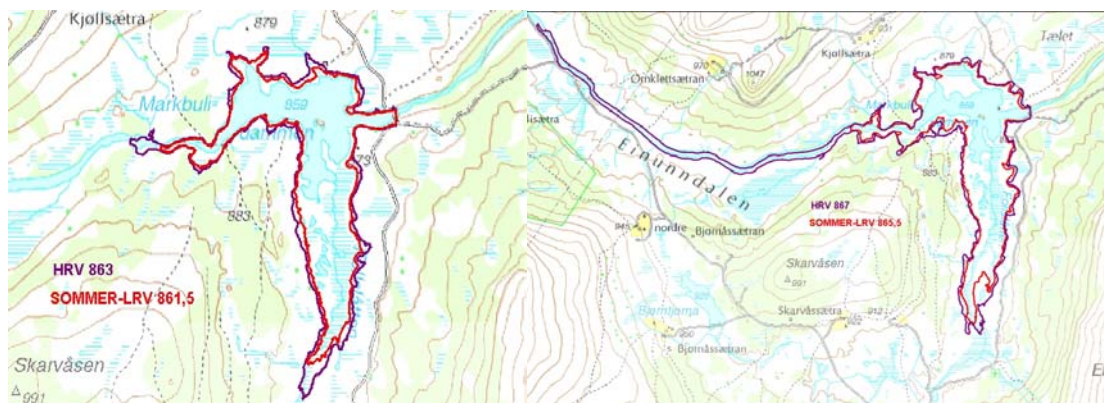
Det er servering av noen bussturister (4-5 busser innom i 2007) og bilturister som utgjør størstedelen av kundene. I tillegg kommer en del lokalbefolkning, sykkelturister, noen vandrere og fiskere innom. Det er størst trafikk i helgene. Kafeen samarbeider med Geoparken i Folldal om en rundtur gjennom Einunndalen og Folldalen, hvor de stopper på kafeen i løpet av turen. Det er nokså væravhengig hvor mye kunder de har i løpet av en dag. Eksempelvis var det 3-400 besøkende på åpen seterday i fjor, ca 2000 besøkende når Odd Nordstoga hadde konsert. På en bra dag (som oftest søndager) med godt vær er det ca 100 personer innom kafeen.

Det er ingen statistikk på antall kunder som er innom i løpet av en sesong.

Oppsummert kan man si at omfanget på reiselivet er lite, det er sesongbetont, men dette varierer både gjennom sesongen og mellom ukedager, med størst trafikk i helgene. Hovedsesongen er juli og første halvdel av august. Virkningen/omfanget av tiltaket for reiselivet sin del vil være svært begrenset, om ikke ubetydelige, dersom reguleringshøyden ikke overstiger kote 868.

3 Kote 863

Alternativet med kote 863 vil medføre mindre negative konsekvenser for friluftsliv, jakt og fiske, enn de øvrige alternativene når man kun ser på reduksjon i arealbeslag. Derimot vil man nå miste mye av lagringskapasiteten i magasinet, og dermed få redusert muligheten til å kunne styre uttappingen på en mest mulig miljøvennlig måte, siden dette alternativet sannsynligvis vil kunne medføre større og hyppigere vannstandsendringer gjennom døgnet (og mellom HRV og LRV). Så vidt vi kan bedømme, vil kote 863 trolig kunne medføre økte negative konsekvenser for insekter og bunndyr, dersom manøvreringen av magasinet skal skje slik det er opplyst av tiltakshaver. Hyppigere og større vannstandsendringer vil være negativt for produksjonen av både bunndyr og fisk i magasinet. Vi vurderer det derfor slik at dette alternativet har minst like store negative konsekvenser for fisket, som valg av alternativ 867. Når det gjelder jakt, vil arealbeslaget bli noe redusert, men dette er nokså marginalt, siden det opprinnelige elveløpet benyttes som magasiningsområde. Endringer for andre former for friluftsliv vil kun bli marginale.

Figur 1. Kart over vannstand ved kote 863, med sommer LRV på 861,5 (venstre) og kote 867, med sommer LRV 865,5 (høyre).

4 Spesifisering/presisering av konsekvenser

En del av teksten her er gjengitt i fra NINA rapport 308 (innrykket tekst i kursiv), samt at presisering av reiselivet og tilleggsvurdering av kote 863 er gjort.

Slik vi har vurdert konsekvensene av tiltaket, er det ingen stor praktisk forskjell mellom reguleringshøydene på kote 870 og 869, men noe reduksjon av de negative konsekvensene ned til kote 868 (tabell 6) i forhold til effekter på friluftslivet (tabell 5). Vi vurderer konsekvensene for friluftsliv slik at vi generelt kan si at de negative virkningene avtar med redusert reguleringshøyde.

Tabell 5 og 6 er kopiert fra NINA rapport 308, og reiseliv er spesifisert som egen aktivitet.

Tabell 5. Konsekvenser av alternative reguleringshøyder mellom kote 870-869. (Fra NINA rapport 308, men her er reiseliv nå spesifisert)

Aktivitet	Verdi	Virkning	Konsekvens
Småviltjakt	liten	begrenset	0
Storviltjakt	middels	begrenset	-
Fiske	middels	negative	-
Annet friluftsliv	stor	negative	--
Reiseliv	middels	negative	-

I tabellen under viser vi konsekvenser av alternativ reguleringshøyde. For at man skal oppnå en merkbar, mer positiv virkning, bør man redusere HRV til kote 867. Dette er 3 meter under forslaget med HRV på kote 870. I dette tilfellet vil de berørte delene av Einunndalen holdes inntakt og konsekvensene av tiltaket reduseres betydelig (tabell 6).

Tabell 6. Konsekvenser av alternativ reguleringshøyde ved kote 867-868. (Fra NINA rapport 308, men her er reiseliv spesifisert)

Aktivitet	Verdi	Virkning	Konsekvens
Småviltjakt	liten	Ingen* - begrenset	0
Storviltjakt	middels	Ingen* - begrenset	0
Fiske	middels	begrenset	-
Annet friluftsliv	stor	begrenset	-
Reiseliv	middels	ingen* - begrenset	0

Tabell A er vurdering av kote 863. Vurderingene er nærmere utdypet i kapittel 3.

Tabell A . Konsekvenser av alternativ reguleringshøyde ved kote 863 (ny tabell).

Aktivitet	Verdi	Virkning	Konsekvens
Småviltjakt	liten	Ingen* - begrenset	0
Storviltjakt	middels	Ingen* - begrenset	0
Fiske	middels	negative	-
Annet friluftsliv	stor	begrenset	-
Reiseliv	middels	ingen* - begrenset	0

* Begrepet "ingen" eksisterer ikke i tabell 3 (NINA rapport 308). Konsekvensene er derfor justert noe ned i forhold til tabell 4.

5 Kilder

Hilde Tuvan – daglig leder av kafeen på Romsdalssetra.